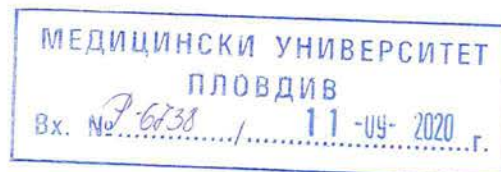

Рецензия
на

Проф. д-р Мариета Иванова Конарева-Костянева, д.м.

за дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор”

по научна специалност „Офталмология”

Автор: Д-р Владимир Николов Ставрев

Форма на доктурантура: Редовна

Катедра: Катедра по Очни болести, Медицински университет - Пловдив

Тема: Ангио-оптична кохерентна томография при пациенти с макулна дегенерация, свързана с възрастта

Научен ръководител: Проф. д-р Нели Сивкова, д.м., FEBO

Кратки биографични данни

Д-р Владимир Ставрев завършва медицина в Медицински университет – Пловдив през 2011 г.,. От 2000г. до 2005год учи в ГИЧЕ ”Христо Ботев” – Кърджали с немски език. В периода 2012-2016 г. специализира в Катедрата по Очни болести към Медицински университет – Пловдив. Декември 2015 е зачислен като редовен докторант към Катедрата по очни болести, МУ, Пловдив. През 2016 г. успешно полага изпит за специалност и от 2017 г. до сега д-р Ставрев работи в Очна клиника, УМБАЛ „Св. Георги”. От 2012 г.до 2019 г. д-р Ставрев провежда редица специализации у нас и чужбина (Прага, Любляна, като през 2018 г. печели Kreissig Travel Grant Award за конгреса Euretina, Виена). Владее немски и английски езици, има отлична компютърна грамотност. Членува в Български лекарски съюз и Българско дружество по офталмология.

Дисертационният труд на д-р Владимир Ставрев третира един изключително важен проблем с теоретично и особено практическо значение - макулната дегенерация, свързана с възрастта (МДСВ). Тя е дегенеративно заболяване, засягащо централните части на ретината, с хронично-прогресиращ ход. В развитите страни МДСВ остава водеща причина за необратима загуба на централното зрение. Наред с катарактата, некorigираните рефракционни аномалии и глаукомата. В световен мащаб 8.7% от слепотата се дължи на МДСВ. Засяга около 10% от хората над 65 години и над 25% над 75-годишна възраст. Очаква се броят на засегнатите от МДСВ индивиди да достигне 196 милиона души през 2020 година и 288 милиона през 2040 година поради удължената продължителност на живот и увеличаване на застаряващото население в световен мащаб. Цитираната неблагоприятна статистика налага редовен скрининг, ранно диагностициране и своевременно лечение на МДСВ. Изборът на подходящ метод или комбинация от методи е ключов фактор в поставяне на правилна диагноза, проследяване на хода и прогресията на заболяването, както и оценка на ефикасността от проведеното лечение. След флуоресциновата ангиография и конвенционалната оптична кохерентна томография, ангио-оптичната кохерентна томография (ангио-ОСТ) е поредната стъпка в еволюцията на образно-диагностичните методи. Тя позволява функционално изследване на кръвоносната мрежа на ретината и хориоидеята, и то неинвазивно, без необходимост от инжектиране на контрастен агент. Именно на въвеждането на този нов метод в диагностиката на МДСВ е посветен представеният от д-р Ставрев дисертационен труд.

Дисертационният труд съдържа 185 страници, онагледен е с 38 фигури и 28 таблици. Работата съдържа и 2 приложения. Използваната литература включва 477 заглавия, от които 7 на кирилица и 470-на латиница.

Литературният обзор е достатъчен по обем и показва много добро познаване на проблема. Заема 64 страници от труда. Изчерпателен е, като детайлно е разгледани данните на етиология, патогенеза, епидемиология, рискови фактори на МДСВ. Подробно е описана клиничната находка при различни й форми. Разгледани са освен известните два типа неоваскуларна мембрана (тип 1 и 2) ретиналната ангиоматозна пролиферация (тип 3) и полипоидната хориоидална васкулопатия (тип 4). Изложени са различни класификации, третиращи клиничната находка и стадите на развитие на МДСВ. Направен е подробен преглед на диагностичните методи при това заболяване – фундусова фотография, фундусова автофлуоресценция, флуоресцеинова ангиография, индоцианин-грин ангиография, оптична кохерентна томография и най-новия – ангио-ОСТ. В заключението на обзора авторът подчертава, че ангио-ОСТ е още в процес на разработване и особено при сухата форма на МДСВ текущите проучвания са твърде малко. Това определя работата като актуална и значима на този етап.

След литературния обзор разпределението в структурата на дисертационния труд е следното: Цел и задачи – 2 страници; Материал и методи – 21 страници; Резултати и обсъждане – 53 страници; Обобщение – 5 страници; Изводи – 2 страници; Приноси – 2 страници; Библиография – 27 страници.

Целта е формулирана точно, а именно: Да се изследва клиничната значимост и определи диагностичната стойност на ангио-ОСТ при пациенти със суха, неексудативна и влажна, ексудативна форма на МДСВ, да се оценят предимствата и недостатъците на метода и неговото приложение в рутинната практика. Поставените задачи са 5. Те са ясно изложени и осигуряват

изпълнението на поставената цел. Разделът „Материал и методи” е разработен подробно и компетентно. Проучването е направено върху достатъчен брой пациенти. Обект на изследване са 146 пациенти (146 очи) с МДСВ и здрави лица (контроли), разпределени в две възрастови групи: 50 души (50 очи) под 55 годишна възраст и 66 души (66 очи) над 55 годишна възраст. Включени за анализ и статистическа обработка са оптимален брой количествени показатели, получени от рутинния офталмологичен преглед (не е включена зрителната острота за близо, която е нарушена при макулни заболявания в по-голяма степен), от ОСТ и ангио-ОСТ, като на изследване са подложени и някои категорични признаци (отлепване на пигментния епител, отлепване на невросензориума, наличие на интравитреална течност, интегритет на елипсоидната зона).

Резултатите в дисертационния труд следват поставените задачи и са представени заедно с обсъждането им. При здрави индивиди е установено, че с напредване на възрастта настъпва изтъняване на ретината и намаляване плътността на съдовете, без да се наблюдават възрастови различия по отношение на площта, периметъра и формата на фовеоларната аваскуларна зона (ФАЗ) и на плътността на повърхностния плексус на ретината. При суха начална и интермедиерна МДСВ не се установяват различия в изследваните параметри на ФАЗ. Такива разлики съществуват при географска атрофия на макулата, при която се наблюдава значително намалена съдова плътност в повърхностния плексус. При влажна форма на МДСВ е най-честа окултната неоваскуларна мембрана, активните видове „медуза” и ветрило”. Корелация съществува между ниската зрителна острота и субретинална/ интравитреална течност, нарушения в елипсоидната зона и на пигментния епител.

Направените изводи са 10. Те са на базата на прецизно извършената работа и правилното обсъждане и обобщение на резултатите. Сред по-важните

приноси на дисертационния труд, които общо са 8, могат да се посочат следните:

- Направеният за първи път в България анализ на приложението на ангио-ОСТ при суха и ексудативна форма на МДСВ.
- Установената добра съгласуваност на ангио-ОСТ с ФА и стандартната ОСТ
- Извършеният комплексен анализ на CNV при пациенти с ексудативна форма на МДСВ посредством ангио-ОСТ

Във връзка с дисертационния труд д-р Ставрев представя списък от 5 публикации, от които 1 в международно списание и 1 – в чуждестранно списание, както и 2 съобщения на международни научни форуми и 4 – в национални научни форуми.

В заключение считам, че д-р Владимир Ставрев показва задълбочени теоретични познания и професионални умения по научната специалност офталмология. Особено важно е, че дисертантът демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване. Той е овладял отлично съвременни високо технологични диагностични методи, като ФА, ОСТ и ангио-ОСТ. Оценката ми за представения от д-р Владимир Ставрев дисертационен труд на тема „Ангио-оптична кохерентна томография при пациенти с макулна дегенерация, свързана с възрастта” е изцяло положителна и с настоящата рецензия изразявам дълбокото си убеждение, че трудът отговаря на възприетите изисквания за присъждане на образователна и научна степен „доктор” в Закона за развитие на академичния състав в Република България.

10.09.2020

Пловдив

Проф. д-р М. Конареваа-Костянева, дм